A°. 1944. N°. 1

PUBLICATIEBLAD.

LANDSVERORDENING *van den 15den December 1943, tot wijziging en aanvulling van de „Onderwijsverordening 1935" (P. B. 1935 No. 43).*

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is gebleken de „Onderwijsverordening 1935" (P. B. 1935 No. 43), te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel 1.

De „Onderwijsverordening 1935" (P. B. 1935 No. 43) wordt gewijzigd en aangevuld als volgt:

I. het tweede lid van artikel 16 wordt als volgt gelezen:

„2. Hij mag zelfstandig onderwijs geven aan één of meer klassen van een lagere school, indien hij zijn *achttiende* levensjaar heeft volbracht en in het bezit is van:

a. eene verklaring, afgegeven door den Inspecteur van het Onderwijs, dat hij voldoende kennis van de algemeene methodiek en van eene bekende methode van het onderwijs in elk der vakken vermeld onder *a* tot en met *d* van artikel 26 bezit, voor zooverre deze noodig is voor het geven van onderwijs in die

vakken in de eerste *vier* leerjaren van eene school voor gewoon lager onderwijs A;

b. een bewijs van ten minste *tweejarige* werkzaamheid als kweekeling, in den zin van het eerste lid, aan eene of meer lagere scholen, hetzij in Curaçao, hetzij in Nederland, Nederlandsch-Indië of in Suriname, afgegeven door het Hoofd (of de hoofden) van die school (of scholen).".

II. Aan artikel 16 wordt het volgende lid toegevoegd:

„3. Een vrouwelijke kweekeling mag zelfstandig onderwijs geven aan eene of meer voorbereidende klassen van een lagere school of in een bewaarschool, indien zij haar zeventiende levensjaar heeft volbracht en in het bezit is van:

a. een verklaring afgegeven door den Inspecteur van het Onderwijs dat zij voldoende kennis bezit van de Nederlandsche taal om zich daarin bij het lesgeven uit te drukken en het werkplan, bedoeld in artikel 22, uit te voeren;

b. een bewijs van ten minste *éénjarige* werkzaamheid als kweekeling, in den zin van het eerste lid in een of meer voorbereidende klassen van lagere scholen of in bewaarscholen, hetzij in Curaçao, hetzij in Nederland, in Nederlandsch-Indië of in Suriname, afgegeven door het Hoofd (of de Hoofden) van die school (of scholen)".

III. Artikel 23 wordt vervangen door het volgende:

„1. Aan het hoofd van een bewaarschool staat een onderwijzeres, ten minste in het bezit eener akte van bekwaamheid als onderwijzeres bij het voorbereidend onderwijs, in Curaçao, Nederland, Nederlandsch-Indië of in Suriname behaald.

2. Zij kan worden bijgestaan door eene of meer vrouwelijke kweekelingen, als bedoeld in artikel 16, lid 1 en 3, of door eene of meer onderwijzeressen, in het bezit eener akte van bekwaamheid als onderwijzeres bij het voorbereidend onderwijs in Curaçao, Nederland, Nederlandsch-Indië of Suriname behaald.".

IV. Artikel 24 wordt gelezen als volgt:

„Het onderwijs in voorbereidende klassen, verbonden aan scholen voor lager onderwijs, wordt gegeven door onderwijzeressen, in het bezit eener akte van bekwaamheid als onderwijzeres bij het voorbereidend onderwijs, als bedoeld in artikel 23 of door vrouwelijke kweekelingen, als bedoeld in artikel 16, lid 1 en 3.".

V. Het 2de en 3de lid van artikel 28 worden vervangen door de navolgende twee leden:

„2. Het onderwijs wordt gegeven in elk leerjaar gedurende ten minste *twintig* uren per week, waarvan ten minste *zestien* besteed moeten worden aan de in het eerste lid genoemde vakken.

3. In de uren uitgaande boven de zestien uren per week mag het onderwijs ook omvatten de eerste beginselen van één of meer der vakken, vermeld onder e tot en met j, s en t en te beginnen met het vijfde leerjaar vak m; indien de school hetzij uitsluitend meisjes, hetzij jongens en meisjes tot leerlingen heeft, bovendien het vak vermeld onder k van artikel 26.".

VI. In het derde lid van artikel 29 wordt achter „s" ingevoegd: „en t".

VII. Het eerste lid van artikel 38 wordt gelezen als volgt:

„1. Eene school van denzelfden aard als bedoeld in het derde lid van artikel 37 kan tot eene filiaalschool van eene andere school worden verklaard. De eerstbestaande school wordt, ter onderscheiding van de filiaalschool, de hoofdschool genoemd.".

VIII. Artikel 40 wordt gelezen als volgt:

„De onderwijzers worden benoemd tot onderwijzers 1e klasse A, 1e klasse B, 2e, 3e, of 4e klasse of tot kweekeling.".

IX. Artikel 41 wordt vervangen door het navolgende:

„1 Aan den eisch van bekwaamheid om te kunnen worden benoemd tot onderwijzer 1e klasse A voldoet:

„a. hij die in het bezit is van ten minste de akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer, in Curaçao verkregen, de akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer bedoeld in de Lager Onderwijswet 1920 of van de akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer, in Nederlandsch-Indië verkregen of van de akte van bekwaamheid als onderwijzer van den eersten rang, in Suriname behaald.

b. hij, die boven de akte(n) van bekwaamheid, als gevorderd voor eene benoeming tot onderwijzer 3de klasse, in het bezit is van akten van bekwaamheid in ten minste drie van de vakken, genoemd in artikel 129 onder c en aldaar vermeld onder 1o tot en met 6o. of van ééne in Nederland behaalde middelbare akte in een van deze vakken of in één van de vakken „Nederlandsche taal en letterkunde", „Geschiedenis", „Aardrijkskunde", „Natuur-, Scheikunde en Cosmografie" of „Delfstof-, Aard-, Plant- en Dierkunde".

2. Aan den eisch van bekwaamheid om te kunnen worden benoemd tot onderwijzer 1e klasse B voldoet:

hij, die boven de akte(n) van bekwaamheid als gevorderd om te kunnen worden benoemd tot onderwijzer 1e klasse A in het bezit is van akten van bekwaamheid in tenminste twee der vakken, genoemd in artikel 129 onder c en aldaar vermeld onder 1o. tot en met 6o. of van eene in Nederland behaalde middelbare akte in één van deze vakken of in een van de vakken „Nederlandsche taal en letterkunde", „Geschiedenis", „Aardrijkskunde", „Natuur-, Scheikunde en Cosmografie" of „Delfstof-, Aard-, Plant- en Dierkunde".".

IX. a. Letter a van het eerste lid van artikel 57 wordt gelezen:

„a. voor hem, die aan eene school voor meer uitgebreid lager onderwijs geplaatst wordt in het 7e of in een hooger leerjaar, de benoembaarheid tot onderwijzer 1e klasse, categorie A of B en geplaatst in het 5e of 6e leerjaar, de benoembaarheid tot onderwijzer 2e klasse;"

IX. b. Artikel 59 wordt gelezen:

„Aan de eischen ten opzichte van de bekwaamheid der overige onderwijzers, als bedoeld in artikel 57, eerste lid wordt geacht voldaan te zijn, indien in de eerste vijf leerjaren van eene school voor gewoon lager onderwijs B of van eene school voor uitgebreid lager onderwijs, onderwijzers onderling van plaats zijn verwisseld.".

X. In artikel 42 wordt inplaats van de woorden „waarvan tenminste één" gelezen „en".

XI. Aan artikel 49 wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

„3. Onderwijzeressen en vakonderwijzeressen in vasten dienst, die in het huwelijk treden, worden met ingang van den dag van haar huwelijk ontslagen. Aan in vasten dienst zijnde gehuwde onderwijzeressen en vakonderwijzeressen wordt met ingang van een nader door den Gouverneur te bepalen datum ontslag verleend. Zij kunnen echter in tijdelijk dienstverband worden herbenoemd.".

XIa. In artikel 100, eerste lid, vervallen de woorden „ten minste".

Een derde lid wordt aan dit artikel toegevoegd, luidende:

„3. Buiten de in het eerste lid vermelde bezoldiging en toelagen worden geen andere financieele voordeelen, aanspraken

van financieelen aard of emolumenten, in welken vorm ook, aan den verplichten onderwijzer toegekend. Van dit verbod kan de Gouverneur ontheffing verleenen, indien zulks, naar zijn oordeel, in het belang van het onderwijs gewenscht geacht moet worden."

XII. In het eerste lid van artikel 56 onder d wordt in plaats van „4e klasse" gelezen „3e klasse" terwijl aan dat artikel een nieuw lid wordt toegevoegd, luidende:

„3. De Gouverneur kan bij gebleken onmogelijkheid binnen dezen termijn een vacature overeenkomstig de vereischten van het eerste lid te vervullen, deze verlengen zoolang hij zulks noodig acht.".

XIII. Het tweede lid van artikel 67 wordt gelezen als volgt:

„2. Weigering om een kind tot eene school toe te laten kan geschieden, indien zich binnen den afstand van drie kilometer der school gemeten langs den kortsten gebruikelijken weg eene openbare school van dezelfde categorie volgens artikel 27 bevindt, waarop voor dat kind plaatsing te verkrijgen is of indien naar het oordeel van den Inspecteur van het Onderwijs of den Gezaghebber, gehoord het Hoofd der School, tegen de toelating overwegende bezwaren bestaan.".

XIV. In het tweede lid van artikel 70 wordt instede van „de deelneming aan het onderwijs in het vak in artikel 26 vermeld onder j., of in één of meer der vakken aldaar vermeld onder l tot en met s" gelezen:

„de deelneming aan het onderwijs in één of meer der vakken in artikel 26 vermeld onder j tot en met t.".

XV. Aan § 1 van Hoofdstuk III wordt een nieuwe afdeeling toegevoegd welke luidt als volgt:

„f. Van de oudercommissies.

Artikel 74a.

1. Aan elke openbare lagere school of aan openbare lagere scholen van dezelfde categorie is een oudercommissie verbonden Zij is bevoegd zich tot den Gouverneur, den Inspecteur van het Onderwijs of den Raad van Politie te wenden met betrekking tot de belangen van de school.

2. De inrichting, de wijze van verkiezing van de leden en de verdere bevoegdheden van de oudercommissie worden bij besluit van den Gouverneur geregeld.".

XVI. Aan artikel 76 wordt het volgende nieuwe lid toegevoegd:

„4. Artikel 56, derde lid, is mede van toepassing op de vacatures bij het bijzonder onderwijs.”.

XVII. Aan artikel 77 wordt het volgende nieuwe lid toegevoegd:

„2. Van de in het eerste lid gestelde voorwaarden kan de Gouverneur, den Raad van Bestuur gehoord, vrijstelling verleenen.”.

XVIII. Artikel 84, lid 5, wordt aangevuld met den volgenden zin:

„Het bepaalde in artikel 49, derde lid, is op vrouwelijke leerkrachten van toepassing.”.

XIX. Artikel 84, lid 7, wordt met de volgende zinnen uitgebreid:

„De voor vast of voor een bepaald tijdvak benoemde onderwijzers en vakonderwijzers, die, vóórdat zij den leeftijd van 50 jaar hebben bereikt of het tijdvak, waarvoor zij zijn aangesteld, is verloopen, anders dan op eigen verzoek worden ontslagen, kunnen tegen dat ontslag in beroep komen bij een Commissie, aan wier uitspraak het schoolbestuur zich heeft te onderwerpen. Van dit recht van beroep zijn uitgesloten de onderwijzeressen en vakonderwijzeressen, die op grond van het derde lid van artikel 49 zijn ontslagen.”.

XX. Na artikel 84 wordt een nieuw artikel 84bis ingevoegd, luidende:

„1. Het beroep, bedoeld in het zevende lid van artikel 84, moet schriftelijk worden ingediend bij den Voorzitter der Commissie binnen dertig dagen, nadat het ontslag schriftelijk ter kennis van den onderwijzer is gebracht. Hangende het beroep blijft de onderwijzer in het genot zijner bezoldiging en toelagen.

2. De commissie van beroep moet haar werkkring uitstrekken over tenminste drie gesubsidieerde scholen, tenzij de Gouverneur daarvoor een lager aantal vaststelt. Zij moet bestaan uit vijf leden, waarvan twee worden gekozen door de besturen en twee door het personeel der in de vorige zinsnede bedoelde scholen, terwijl deze vier leden het vijfde lid, tevens voorzitter, kiezen. De leden dezer Commissie mogen geen zitting hebben in het Bestuur, noch deel uitmaken van het personeel der betrokken scholen. De zittingsduur voor voorzitter en leden is vijf jaar; zij zijn als zoodanig herkiesbaar.

3. De Gouverneur stelt zoo noodig regelen vast ter richtige uitvoering van het bepaalde in het vorig lid.".

XXI. Het tweede lid van artikel 93 wordt gelezen:

„2. Aan het hoofd van eene gesubsidieerde school voor meer uitgebreid lager onderwijs kan nochtans met goedvinden van den Inspecteur van het Onderwijs een kleiner aantal lesuren, dan in het vorig lid bepaald, worden opgedragen.".

XXII. In artikel 95 lid 1 wordt na „onafgebroken dienst" ingevoegd:

", dan wel hangende het beroep, bedoeld in het zevende lid van artikel 84,".

XXIII. In artikel 99 wordt instede van „47 en 51" gelezen „47 en 51 [illegible] — met 53".

XXIV. Aan artikel 102 wordt toegevoegd:

„e. de vermelding, bij welke Commissie van beroep, bedoeld in artikel 84, zevende lid, 84bis, eerste, tweede en derde lid, de school is aangesloten.".

XXV. Het 2de lid van artikel 105 wordt aldus gelezen:

„2. Weigering om een kind tot een gesubsidieerde school toe te laten mag geschieden, indien zich binnen den afstand van drie kilometer der school, gemeten langs den kortsten gebruikelijken weg, eene bijzondere school van dezelfde richting en van dezelfde categorie of een openbare school van dezelfde categorie volgens artikel 27 bevindt, waarop voor dat kind plaatsing te verkrijgen is of indien naar het oordeel van het schoolbestuur tegen de toelating overwegende bezwaren bestaan.".

XXVI. Aan het eerste lid van artikel 129 wordt het volgende toegevoegd:

„d. die als onderwijzeres bij het voorbereidend onderwijs.
e. die als hoofdonderwijzer of hoofdonderwijzeres.".

XXVII. Artikel 130 wordt aangevuld met een nieuw lid, luidende:

„2. Het examen ter verkrijging van eene akte van bekwaamheid als onderwijzeres bij het voorbereidend onderwijs omvat de in het vorige lid vermelde vakken; voorts het bewijzen van voldoende bekwaamheid om het werkplan, bedoeld in artikel 22, uit te voeren.".

XXVIII. Aan artikel 131 wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende als volgt:

„2. Het examen ter verkrijging van eene akte van be-

kwaamheid als hoofdonderwijzer of hoofdonderwijzeres omvat:

a. Opvoedkunde,
b. Nederlandsche taal- en letterkunde,
c. Aardrijkskunde,
d. Geschiedenis,
e. Kennis der Natuur,
f. Wiskunde.

Tot het afleggen van dit examen worden alleen toegelaten degenen, die reeds in het bezit zijn van de akte van bekwaamheid als onderwijzer, bedoeld in het eerste lid van dit artikel of van een daarmede overeenkomstig artikel 128, derde lid, gelijkgestelde akte.

Van het onderzoek in Wiskunde zijn vrijgesteld degenen, die bij het behalen hunner akte van bekwaamheid als onderwijzer in dit vak reeds volgens hetzelfde examenprogramma zijn onderzocht."

XXIX. In artikel 144, lid 1, wordt vóór „negen" gelezen „tenminste".

XXX. In artikel 149 wordt in plaats van „drie of vijf" gelezen „ten minste drie".

Artikel 2.

1. Deze landsverordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging en werkt terug tot en met den 1sten September 1943.

2. De wijzigingen in de artikelen 23, 24, 41, 42 en 100, eerste lid, en het aan artikel 100 toegevoegde derde lid zijn niet van toepassing op de vóór den in lid 1 van dit artikel genoemden datum in dienst zijnde verplichte leerkrachten.

Gegeven te Willemstad, den 15den December 1943.

P. KASTEEL.

De gouvernements-secretaris,

GRONEMEIJER.

Uitgegeven den 6den Januari 1944.
De gouvernements-secretaris,
GRONEMEIJER.